

А. В. Божатарник
студ. I курсу магістури
спеціальність «Менеджмент організацій»
Науковий керівник: д.е.н., проф., О. В. Садченко

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Необхідність переходу до якісно нового рівня ресурсоспоживання є об'єктивною умовою підвищення ефективності виробництва. Багатогранність ресурсозбережної діяльності передбачає її здійснення за різними напрямками: технічним, організаційним, соціально-економічним. Можна також виокремити групи суб'єктів, що сприймають її результати. Це підприємства-виконавці, споживачі, торговельні партнери, працівники, інвестори.

Ресурсозбереження розглядається як процес поліпшення використання ресурсів на всіх етапах виробництва методом порошкової металургії, один з найефективніших напрямів науково-технічного прогресу в металургійному виробництві, що супроводжується економією ресурсів, зменшенням витрат виробництва, зниженням рівня собівартості продукції, поліпшенням навколишнього середовища та умов життя. Головним важелем механізму ресурсозбереження виступає конкуренція, яка змушує підвищувати якість продукції методом порошкової металургії, а також зменшувати витрати на виробництво продукції, що веде до постійного підвищення рівня ресурсозбереження. Сьогодні Україна втратила свої позиції на міжнародному ринку та опинилась на 10-му місці в рейтингу, що вказує на зниження конкурентоспроможності української металопродукції [1, с. 5].

Спад рівня і ефективності виробництва на макроекономічних і мікроекономічних рівнях значною мірою пов'язаний із великою ресурсомісткістю продукції, що, в свою чергу, призводить до її великої собівартості. Внаслідок фінансово-економічної кризи матеріально-технічна база підприємств послаблюється, обсяги капітальних вкладень знижуються. Закупівля товаровиробниками техніки та обладнання зменшується. Внаслідок цього більшість машин і механізмів відпрацювали амортизаційні строки. Водночас витрати на їх ремонт і технічне обслуговування, тобто утримання в працездатному стані, значно зросли.

У промисловості першорядне значення має підвищення ефективності використання сировини й основних матеріалів, тому що

ці витрати у структурі собівартості продукції становлять більше як 70 %, і навіть незначне скорочення їх при виробництві кожної одиниці продукції в цілому по підприємству дає значний ефект. Тому в галузях промисловості значна увага приділяється збільшенню виходу готової продукції з одиниці сировини, зменшенню норм витрати матеріалів на одиницю продукції, скороченню відходів і втрат сировини та матеріалів, удосконаленню системи матеріального заохочення робітників за поліпшення використання сировини й матеріалів [2].

Головною рисою ресурсозберігаючої діяльності підприємства на сьогодні повинна бути орієнтація на проведення комплексу заходів, які швидко реалізуються, охоплюють різні сторони його діяльності та дають змогу досягти максимального ефекту економії. Об'єктивні умови для їх здійснення повинна забезпечити цілісна система управління ресурсозбереженням на підприємстві. Вітчизняна промисловість розвивається у напрямі ресурсозбереження та оптимізації виробничих процесів, проте не йде шляхом виробництва власних передових технологій, які б сприяли підвищенню ефективності використання ресурсів. У межах складної економічної категорії ресурсозбереження виділяємо комплекс закономірних зв'язків і відносин між тими елементами, які відображають кожну з підсистем цілісної економічної системи. Крім цих складових частин і структурних елементів економічної категорії, в ній виділяються окремі ланки економічного механізму. Ресурсозбереження розглядається як послідовний процес, що здійснюється на всіх стадіях розширеного відтворення. Послідовність його, насамперед, полягає у безперервності. У цьому процесі ресурси є матеріальним фактором виробництва і використовуються відповідно до рівня розвитку продуктивних сил. Оскільки продуктивні сили постійно й безперервно розвиваються, аналогічно змінюється рівень використання ресурсів, у тому числі завдяки ресурсозберігаючим технологіям.

Питання енерго- та ресурсозбереження є надзвичайно актуальними для сучасних українських промислових підприємств, ресурсоемність продукції яких від 1,5 до 5 разів перевищує закордонні аналоги. Ресурсозберігаюча та енергозберігаюча діяльність вкрай важлива як для держави в цілому, так і кожного підприємства окремо. Ефективне впровадження процесів ресурсозбереження на промислових підприємствах, безумовно, позитивно позначиться на економіці всієї країни. Використання заходів ефективного

енерго- та ресурсозбереження дозволяє суттєво скоротити витрати суб'єктів господарювання на матеріально-технічне постачання, виробництво і збут продукції без збитку для її якості, створюючи передумови для зростання конкурентоспроможності товарів на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Ресурсозбереження є складовою підвищення ефективності виробництва, вирішення якої забезпечується відповідним економічним механізмом. Досвід підвищення ефективності виробництва на підприємствах промислового комплексу свідчить про те, що успіх може бути досягнутий лише за системного підходу до мінімізації витрат матеріальних, енергетичних, трудових, інформаційних та фінансових ресурсів. Діяльність з ресурсозбереження підприємства це прибуткова економічна діяльність, що є різновидом фінансово-господарської діяльності і здійснюється з ціллю підвищення економічної безпеки виробництва.

Список використаної літератури

1. Сотник І. М. Управління розвитком ринку ресурсозбереження в Україні: проблеми і перспективи [Текст] / І. М. Сотник, Ю. О. Мазін // Сталий розвиток. – 2011. – № 1. – С. 3-8.
2. Шаповал А. І. Методичні підходи до формування ефективної системи управління ресурсозбереженням на підприємстві / А. І. Шаповал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: essuir.sumdu.edu.ua. – Назва з екрана.

Т. И. Бушняк

студ. IV курса

специальность: «Менеджмент организаций»

Научный руководитель: д.э.н., проф. Е. В. Садченко

СОЦИАЛЬНАЯ И ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ БИЗНЕСА

В 70-х годах прошлого столетия мир потрясли апокалипсические прогнозы будущего существования человеческой цивилизации. Неужели человечеству остались считанные десятилетия? Как противостоять грядущему краху всего живого? Как обеспечить население планеты продуктами питания? Как избежать стремительно растущего загрязнения окружающей природной среды? Вопросы преодоления экологического кризиса стали едва ли не основополагающими в философии экономического развития на планете. В решении их неизмеримо возросла роль и ответствен-